

Кейт Аткинсън - „Живот след живот“

Бъдете доблестни мъже

Ноември 1930 година

В кафенето я посрещнаха тежък облак цигарен дим и лепкава задуха. Навън валеше и по кожените палта на жените по масите още потреперваха капчици като фина роса. Рояк сервитьори с бели престилки се стрелкаха насам-натам и задоволяваха всички потребности на отмярящите Münchner – кафе, сладкиши и клюки.

Той седеше на маса в дъното, наобиколен от обичайните лакеи и подлизурковци. Урсула за първи път виждаше жената до него, изрусена, с тежък грим, най-вероятно актриса. Блондинката запали цигара, като превърна този най-обикновен жест във фалическо представление. Знаеше се, че той предпочита скромни и здрави жени, най-добре баварки. С престилки и чорапи до коленете, за Бога!

Масата бе отрупана. Bienenstich, Gugelhupf, Käsekuchen. Той ядеше Kirschtorte. Обичаше сладкиши. Нищо чудно, че изглеждаше толкова отпуснат, как изобщо беше избегнал диабета. Мекото отблъскващо тяло (в ума й изплува сурово тесто) под дрехите, което никой никога не виждаше. Не беше много мъжествен. Забеляза я и се усмихна.

– Guten Tag, gnädiges Fräulein.

Понадигна се и посочи стола до себе си. Подмазвачът, който седеше там, скочи и се премести.

– Unsere englische Freundin, нашата английска приятелка – обясни той на блондинката, която издиша бавно дима и я огледа без особен интерес.

– Guten Tag – каза накрая. Берлинчанка беше.

Урсула остави тежката си дамска чанта на пода и поръча шоколад, Schokolade. Той настоя да пробва Pflaumen Streusel, местният специалитет със сини сливи.

– Es regnet – отбеляза колкото да се намира на приказка тя. – Вали.

– It rains – повтори на английски той със силен акцент и се засмя доволно.

Останалите също се засмяха. „Браво! – поздравиха го. – Sehr gutes Englisch.“ Беше в добро настроение, потупваше с палец по устните си с доволна усмивка, сякаш си тананикаше някаква мелодия наум.

Сладкишът беше разкошен.

– Entschuldigung – извини се тя, наведе се и бръкна в чантата си за носна кърпа. Обшита с дантела, с инициалите й УБТ, подарък от Пами за рождения ден. Попи изискано трохите по устните си, после се наведе отново да върне кърпичката и да извади тежкия предмет, който се намираще в чантата. Старият служебен револвер на баща й от войната, „Уебли Марк V“.

Движение, репетирано стотици пъти. Един изстрел. Всичко зависеше от бързината, но щом извади оръжието и го насочи към сърцето му, последва един миг, увиснал във времето мехур, в който сякаш всичко спря.

– Führer – рече тя и развали магията. – Für Sie.

От кобурите наизскачаха оръжия и се прицелиха в нея. Един дъх. Един изстрел.

Урсула натисна спусъка.

Падна мрак.

Сняг

11 февруари 1910 година

Леденостуден порив, мразовита струя върху прясно оголената кожа. Изведнъж се озова навън, познатият мокър, тропически свят се изпари. Разголена сред стихииите. Обелена скарида, ядка без черупка.

Бездиханна. Целият свят се свежда до това. Едно дихание.

Малките дробове, колкото крилца на водно конче, отказват да се издуют в чуждата атмосфера. Няма въздух в притиснатата тръба. Жужене на хиляди пчели в малката извита раковина на ухото. Паника. Момиче се дави, птиче пада.

*

– Доктор Фелоус трябваше вече да е дошъл – изпъшка Силви. – Защо го няма още? Къде е?

Големи перли пот по кожата ѝ, състезателен кон пред финиша на трудно надбягване. Огнището в спалнята пламти като паракходна пещ. Дебелите брокатени завеси са придърпани плътно срещу врага – нощта. Черния прилеп.

– Най-много да е заседнал в снега, госпожо. Навънка е виелица. Пътят сигур е затворен. Силви и Бриджит бяха сами в това изпитание. Прислужницата Алис бе отишла да види болната си майка. Хю беше хукнал да гони вятъра или по-точно вятърничавата си сестра Изобел чак в Париж. Силви нямаше желание да повика госпожа Глоувър, която хъркаше в таванската си стаичка като диво прасе. Тя най-вероятно щеше да започне да ги командва като старши сержант – новобранци. Бебето бе подранило. Силви очакваше и то да закъснее като другите. Човек едно мисли, а то...

– Ой, госпожо – извика Бриджит, – съвсем е посиняла!

– Момиче? – Връвта е увита около врата ѝ. О, Богородице! Удушило се е, горкото.

– Не диша ли? Дай да я видя. Трябва да направим нещо. Какво можем да направим? – Ой, госпожо Тод, отишла си е. Не ѝ било писано да живее. Много, много съжалявам. Вече сигур е малко ангелче в рая. Ой, да беше господин Тод тук. Много съжалявам. Да събудя ли госпожа Глоувър?

* * *

Малкото сърчице. Безпомощното малко сърчице бие лудо. И изведнъж спира, падащо от небето птиче. Един изстрел.

Падна мрак.

Сняг

11 февруари 1910 година

– За бога, момиче, стига си обикаляла насам-натам като муха без глава, ами вземи донеси кърпи и гореща вода. Нищо ли не знаеш? Да не си хваната от гората?

– Извинете, господине – измърмори Бриджит и се поклони, сякаш доктор Фелоус беше далечен роднина на кралското семейство.

– Момиче ли е, доктор Фелоус? Може ли да я видя?

– Да, госпожо Тод, хубаво, здраво, игриво момиченце. Силви си помисли, че струпването на прилагателни е малко прекалено. Доктор Фелоус рядко бе в добро

разположение на духа. Здравето на пациентите му и най-вече ражданията и смъртта като че ли му бяха неимоверно досадни.

– Щеше да умре с връвта около врата. Пристигнал съм във Фокс Корнър в последната минута. Буквално. – Той вдигна хирургическата ножица, за да може Силви да ѝ се възхити. Беше малка и чиста с извити нагоре остри върхове.

– Клъц-клъц!

Силви си отбеляза, доста разсеяно предвид изтощението и обстоятелствата, да си купи такава ножица, в случай че нещо подобно я сполети отново. (Не много вероятно, но все пак.) Или пък нож, хубав остър нож, който да носи винаги със себе си като малката разбойничка в „Снежната кралица“.

– Имате късмет, че стигнах навреме – добави доктор Фелоус, – преди снегът да затрупа пътищата. Обадох се на госпожа Хадък, акушерката, но тя май е заседнала някъде край Чалфонт Сейнт Питър.

– Госпожа Хадък? – намръщи се Силви.

Бриджит се изсмя гласно, а после бързо прошепна:

– Извинете, извинете, господине. Май и двете бяха на ръба на истерията. Нищо чудно.

– Долна ирландка – измърмори под носа си доктор Фелоус.

– Бриджит е само помощничка в кухнята, още е дете. Много съм ѝ благодарна. Всичко се случи толкова бързо.

На Силви ѝ се искаше най-сетне да я оставят сама, никога не я оставяха сама.

– Предполагам, че ще се наложи да пренощувате тук, докторе? – попита тя с неудоволствие.

– Ами да, май така се налага – отвърна той със същото.

Силви въздъхна и му предложи да си сипе чаша бренди в кухнята. Или да хапне малко шунка и туршия.

– Бриджит ще се погрижи за вас.

Искаше да се отърве от него. Изродил беше и трите ѝ (три!) деца, а тя изобщо не го харесваше. Само един съпруг би трябвало да вижда онова, което виждаше той. Човъркаше и бърникаше с инструментите си в най-нежните и потайни места. (Но пък нима би предпочела акушерка на име Хадък да изроди детето ѝ?) Лекарите за жени трябва също да са жени. Къде ти.

Доктор Фелоус се замота, мънкаше и мърмореше, надзираваше къпането и повиването на новото попълнение от зачервената Бриджит. Бриджит имаше шест по-малки братя и сестри и знаеше как да повива бебета. Беше на четиринайсет – с десет години по-млада от Силви. На четиринайсет самата Силви все още носеше къси полички и беше влюбена в понито си Тифин. Нямаше ни най-малка представа откъде идват бебетата, чак до сватбената си нощ не знаеше повече. Майка ѝ Лоти беше понамекнала за това-онова, но не беше навлязла в подробности. За нея съпругеските отношения се свеждаха до излитащи в ранни зори чучулиги. Лоти беше съдържана жена. Някои дори биха казали, че постоянно е под наркоза. Съпругът ѝ, бащата на Силви, Луелин Бересфорд, бе прочут художник, но в никакъв случай не беше бохем. Без голота и разюздано поведение в неговия дом. Рисувал бе кралица Александра още като принцеса. Казваше, че била много мила.

Живееха в хубава къща в Мейфеър, а Тифин бе разквартируван в частна конюшня близо до Хайд Парк. В по-мрачните си периоди Силви имаше навик да си представя, че се е върнала в онова слънчево минало, седи кротко върху седлото на широкия малък гръб на Тифин и потропва по Ротън Роу в ясното пролетно утро сред разцъфналите дървета.

– Какво ще кажете за един горещ чай и препечена филийка с масълце, госпожо Тод? – обади се Бриджит.

– Би било чудесно, Бриджит.

Най-сетне ѝ подадоха бебето, увито като мумия.

– Здравей, мъниче.

Силви погали нежно розовата бузка, а доктор Фелоус се извърна, за да не става свидетел на тази сладникава демонстрация на обич. Него ако питаха, всички деца щяха да се отглеждат като в Спарта.

– Е, може би една лека закуска няма да ми навреди – рече той. – Случайно да е останало от прекрасната туршия на госпожа Глоувър?

Четири сезона все годината повтаря

11 февруари 1910 година

Силви се събуди от ярък слънчев лъч, пронизал завесите като бляскав сребърен меч. Излежаваше се лениво сред дантелите и кашмира, когато госпожа Глоувър влезе в стаята, гордо понесла огромен поднос. Само важни случаи можеха да я извадят от леговището ѝ. Самотно, почти замръзнало кокиче клюмаше в тумбеста вазичка на подноса.

– О, кокиче! – възкликна Силви.

– Първото цвете, посмяло да покаже горката си главица навън. Каква смелост!

Госпожа Глоувър, която не споделяше мнението, че цветята притежават смелост, нито пък каквито и да е други лични качества, положителни или не, бе вдовица и работеше във Фокс Корнър само от няколко седмици. Предишната готвачка Мери беше изключително небрежна и все прегаряше говеждото. За сметка на това госпожа Глоувър по-скоро не го допичаше. В заможното домакинство от детството на Силви към готвачката се обръщаха просто с „готвачке“, само че госпожа Глоувър предпочиташе „госпожа Глоувър“. Това я правеше незаменима. Силви обаче на инат продължаваше да мисли за нея като за готвачката. – Благодаря, готвачке. Госпожа Глоувър премига бавно като гущер.

– Госпожо Глоувър – поправи се Силви. Госпожа Глоувър постави подноса върху леглото и издърпа завесите. Светлината бе изумителна, тъмният прилеп бе победен.

– Толкова е светло – засенчи очи Силви.

– Толкова много сняг – поклати глава госпожа Глоувър, неясно дали в почуда или отвращение. При нея не беше лесно да се каже.

– Къде е доктор Фелоус? – попита Силви.

– Спешен случай. Стъпкан от бик фермер.

– Ужасно.

– Няколко мъже дойдоха от селото да отринат автомобила му, но накрая се наложи да повикат моя Джордж да го откара с конете.

– Аха – измърмори Силви, сякаш изведнъж беше проумяла нещо, за което дълго се е чудила.

– Че и конски сили ги наричат – изсумтя госпожа Глоувър като бик. – Така става, като се разчита твърде много на новоизмислени машини.

– Ммм – отвърна Силви, която нямаше желание да оспорва крайното ѝ гледище. Беше изненадана, че доктор Фелоус си е тръгнал, без да прегледа нея и бебето.

– Мина да ви нагледа. Още спяхте – обади се госпожа Глоувър.

Понякога Силви се чудеше дали готвачката не умее да чете мисли. Би било ужасно!

– Преди това закуси – добави госпожа Глоувър със смесица от одобрение и неодобрение. – Определено не му липсва апетит.

– Аз мога да изям цял кон.

Силви се засмя. Не би могла, разбира се. Образът на Тифин премина за миг пред очите ѝ. Тя хвана тежките като оръжия сребърни прибори и атакува подлютените бъбреци на госпожа Глоувър.

– Чудесни са – каза (наистина ли?), но готвачката вече се бе навела над бебето в люлката. („Пухкаво като прасенце-сукалче“.)

Силви се зачуди дали госпожа Хадък е все още заседнала в снега нейде извън Чалфонт Сейнт Питър.

– Чух, че бебето едва не умряло – отбеляза госпожа Глоувър.

– Ами...

Границата между живота и смъртта беше толкова тънка. Бащата на Силви, портретист на висшето общество, се бе спънал в персийския килим на стълбището след чашка отлежал коняк една вечер. На другата сутрин го намериха мъртъв. Никой не бе чул падане или вик. Тъкмо бе започнал портрет на граф Балфор. Остана недовършен. Естествено.